

de begge ändpunkter af verldsaxeln, kring hvilka himlahalvvet tyckes vända sig.

VERLDSREGERING, f. 2. Se *Försyn*.

VERLDSRYMD, f. 3. Den oändliga rymd, som i sig innefattar hela världen.

VERLDS SJÄL, f. 2. Se *Verldsande*.

VERLDS SYSTEM, världssty'm, n. 3. o. 5. 1) Se *Verldsbyggnad*. *Hela v-et*. — 2) Lärnan om verldskropparnes läge till och förbindelse med hvarandra.

VERLDSTEATER, världsteat'r, m. 2. pl. — *attrar*. (fig.) Verlden, betraktad såsom en skådebana, hvarpå historiska personer uppträda såsom skådespelare.

VERLDSTRAKT, m. 3. Himmelsstreck, eller hvarje af de fyra lika delar, i hvilka horisonten indelas.

VERLDSVIS, världsvi's, a. 2. Verldslig vis.

VERLDSVISHET, f. 3. Verldslig vishet.

VERLDSVÄLDE, världsväl'de, n. 4. Väldet öfver hela jorden eller en större del deraf. *Rom var ett v.*

VERLDSÅLDER, m. 2. pl. — *åldrar*. 1) Hvarje af de fyra tidsåldrar, hvaruti forntiden indelade människoslägtets tillvaro. — 2) Större tidrymd af verldshistorien. — 3) Bestämd tidrymd, inom hvilken stora förändringar föregå med jorden.

VERLDSÖGAT, n. sing. def. Se *Hydrofan*.

VERS, vär's, m. 3. (lat. *Versus*) 1) Rad af ord, sammanställda så, att de bilda en viss takt. *En v. ur Homerus. Vackra v-er*. — *Syn*. Versrad. — 2) (i sing. indef.) Bunden stil. *V. och prosa. Göra, skriva v. Ett stycke på v. Sätta på v.*, gifva versform. *Skaldestycke med vacker v.* — 3) Liten afdelning af ett kapitel i bibeln. *1 Mos. B., sjunde kapitlet, tredje v-en*. — 4) En af flera versrader bestående afdelning af ett skaldestycke, af ett stycke på vers. *V. i en visa. Stycket är afdelat i v-er. En v. i psalmboken. Sjunga på sista v-en*, äfv. (fig. fam.) vara nära sin undergång, död, ruin; ej hafva långt igen (att lefva, att råda, o. s. v.). (Fam.) *Gråta, sjunga en v.*, gråta en stund. — *Syn*. Strof. — 5) Se *Versart*.

VERSAL, vär'säl, m. 3. (lat. *Versus*) eller

VERSALBOKSTAF, vär'säl --, m. 3. pl. — *bokstäfver*. (boktr.) Stor begynnelsebokstaf.

VERSART, vär'sart, m. 3. Se *Versslag*.

VERSBYGGNAD, m. 3. Den olika beskaffenheten af vers i afseende på skiljaktiga versslag, versens ledighet, m. m.

VERSERAD, vär'seradd, a. 2. (fr. *Versé*) 1) Hemmastadd, väl bevandrad. *V. i språken*. — 2) Slädad, bildad.

VERS FALL, n. 3. Se *Versmått*.

VERSFORM, m. 3. Form af vers, d. v. s. poetisk ell. regelbunden rytm.

VERSFOT, m. 3. pl. — *fötter*. Se *Versmått*.

VERSIFIERA, v. a. 1. (af lat. *Versus* och *Facere*) Författa, skriva på vers. *En v-d öfversättning*.

VERSIFIKATION, vär'sifikat'schön, f. 3. Versbildning, versbyggnad.

VERSION, vär'sschön, f. 3. (lat. *Versio*) 1) Öfversättning. — 2) Sätt, hvarpå en händelse framställes, berättas.

VERSKLÄPARE, m. 3. Se *Rimmare*.

VERSKONST, f. sing. Konsten att göra vers.

VERSMÅKARE, m. 3. (föraktl.) Klen poet, rimmare.

VERSMÅKERI, n. 3. (föraktl.) En versmåkares handverk.

VERSMÅTT, n. 3. (pros.) Hvarje särskilt afmätning eller takt i vers.

VERSRAD, f. 3. Se *Vers*, 1.

VERSSLAG, n. 3. Olika slag af vers i afseende på rim eller versmått. *Rimmade, orimmade v. Jambiska, daktyliska v-et*.

VERSTUMP, m. 2. (fam.) Liten vers.

VERST, vär'st, m. 3. Rysk mil, hvaraf ungefär $4\frac{2}{3}$ gå på en svensk.

VERSVURM, m. 2. (fam.) En, som vurmar på att skriva vers.

VERSÄDER, f. pl. — *ådror*. Gåfva, fallenhet att skriva vers.

VERTE, vär'te. (latinskt ord) Vänd (om bladet)!

VERTEBRAL, vär'tebräl, a. 2. (af lat. *Vertebra*, ryggkotta; anat.) Hörande till ryggkotorna.

VERTEBRAL-SYSTEM, vär'tebräl-systäm, n. 3. o. 5. (anat.) Samteliga från ryggmergen utgående nerver, betraktade såsom ett helt.

VERTEBRERAD, vär'tebreradd, a. 2. (nat. hist.) *V-e djur*, hvilkas ryggrad består af flera kotor.

VERTIKAL, vär'tikal, a. 2. (af lat. *Vertex*, hjesse, spets, pol) Lodrät. [— cal.]

VERTIKALCIRKEL, vär'tikal'sirk'l, m. 2. pl. — *cirklar*. (astr.) Den storcirkel på himmelsgloben, som går genom horisontens begge poler samt jordens medelpunkt.

VERTIKALVINKEL, vär'tikalv'ingkl', m. 2. pl. — *vinklar*. (geom.) *V-vinklar* kallas de vinklar, som, då tvenne linier skära hvarandra, stå med spetsarna vända mot hvarandra.

VESSLA, f. 1. Ett slagte af rofdjuren. *Mustela*. *Vanlig V.*, rödbrun på ryggen, hvit under buken, 7 till 8 tum lång, med stinkande svanskörtlar. *M. vulgaris*. *Lilla V-n*, lik hermelingen, men blott hälften så stor, och utan svart svansända. *M. nivalis*. Till samma slagte höra äfv. *Lekatt*, *Hiller*, *Menk*, *Mård* och *Sobel*. Se dessa ord.

VEST, se *Väst*.

VEST, m. sing. (i sjömansspråket) Se *Vester*.

V. till nord (VN), ett streck till nordnorden ifrån vester. **V. till syd** (VS), ett streck åt söder ifrån vester.

VESTA, vä'sta, nom. prop. f. 1) Romerska namnet på grekiska gudinnan Hestia, den husliga eldens äfvensom den husliga sällhetens och kyskhetens gudinna. — 2) En af de mindre planeterna.

VESTAL, vä'stäl, f. 3. 1) *V-er* kallades Vestas prestinnor, hvilka det åläg att ständigt underhålla den heliga elden på denna gudinnas altare, och som vid lifsstraff måste iakttaga en obrottslig kyskhet. — 2) (fig.) *Qvinna*, som utmärker sig genom en exemplarisk kyskhet.

VESTAN, vä'stann, m. sing. indef. (Egentl. adverb, som betyder: från vester) 1) *Vester*. *V. ifrån*, från vester. — 2) *Vestanvinden*. (Fig. poet.) *På v-s vingar*, med vestanvinden.

VESTANEFTER, vä'stannä'ft'r, adv. ell.

VESTANIFRÅN, vä'stanifrån, adv. Från vester.

VESTANVIND, m. 2. Vind, som blåser ifrån vester.

VESTANVÄDER, n. 3. Se *Vestanvind*.

VESTER, vä'st'r, m. sing. Det himmelsstreck eller den verldstrakt, der solen går ned kl. 6 om aftonen. *Komma från v. Segla åt v. 1 v.*